

Naslov originala:
Maggie Stiefvater
BLUE LILY, LILY BLUE

Copyright © 2014 by Maggie Stiefvater All rights reserved. Published by
arrangement with Scholastic Inc., 557 Broadway, New York, NY 10012, USA.
Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2021

ZA IZDAVAČA:

Marko Sabovljević

UREDNIK:

Marina Sabovljević

PREVOD:

Jelena Katić Živanović

LEKTURA I KOREKTURA:

Maja Banjac Kesić

DIZAJN KORICE:

Predrag Marković

ŠTAMPA:

Alpha print, Zemun

TIRAŽ:

1.000

IZDAVAČ:

Publik praktikum

Dobrovoljačka 10/I, Zemun

office@publikpraktikum.rs

011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA

2021

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući fotokopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

PLAVI LJILJAN

MEGI STIVOTER

Za Loru, jednu od belih vitezova

*Ja tražim lik koji imah
Pre nego što svet nasta.*

VILIJAM BATLER JEJTS,
Pre nego što svet nasta

*Budimo zahvalni ogledalu što nam
pokazuje samo naš izgled.*

SAMJUEL BATLER,
Edgin

PROLOG

IZNAD

Persefona je stajala na jalovom vrhu planine, izgužvana haljina boje slonovače lepršala joj je oko nogu, a gomi-
la svetlih, skoro belih kovrdža talasala se iza nje. Bila je
prozračna, netelesna, kao nešto što je vetar doneo među
ove stene, pa se zakačilo na jednu od njih. Bez drveća da
ga spreči, vetar je ovde žestoko duvao. Svet u nizini bio je
veličanstveno jeseni.

Adam Periš stajao je pored nje, ruku nabijenih u dže-
pove kargo pantalona s mrljama od trave. Izgledao je
umorno, ali mu je pogled bio bistar, mnogo bistriji nego
kad ga je poslednji put videla. A kako se Persefona zani-
mala samo za bitne stvari, i zaista dugo nije razmišljala o
sopstvenim godinama, odjednom joj je sinulo, dok ga je
posmatrala, kako je on sasvim nov. Taj neuvežbani izraz
lica, ta mladalački pogurena ramena, to mahnito širenje
energije u njemu.

Kako je danas dobar dan za ovo, pomislila je. Bilo je pro-
hladno i oblačno, bez mešanja sunčeve energije ili lunar-
nog rasporeda ili radova na obližnjim drumovima.

„Ovo je staza mrtvih”, rekla je, postavivši se u skladu s
nevidljivom putanjom. Dok je to radila, osetila je kako nešto
u njoj počinje prijatno da bruji: osećaj veoma sličan onome
koji se dobija kad se poravnaju rikne knjiga na polici.

„Zmajeva linija”, pojasnio je Adam.

Spokojno je klimnula glavom. „Pronađi je sâm.”

Bez odlaganja je stao na liniju, okrenuvši lice tako da se zagleda duž nje, sasvim prirodno, poput cveta koji se okreće suncu. Persefoni je trebalo prilično dugo da usavrši tu veštinu, ali, s druge strane, za razliku od njenog mlađanog učenika, ona se nije nagodila s natprirodnom šumom. Nju nisu mnogo zanimale nagodbe. Zajednički projekti, uglavnom, nisu bili nešto čime bi se ona bavila.

„Šta vidiš?” upitala ga je.

Kapci su mu zatreperili, duge trepavice spustile se na obraze. A pošto je ona bila Persefona, i pošto je danas bio dobar dan za to, mogla je da vidi ono što on vidi. Nije se radilo ni o čemu u vezi sa zmajevom linijom. Videla je zbrku srušenih i slomljenih figurica na podu neke divne vile. Zvanično pismo odštampano na papiru sa zaglavljem okruga. Prijatelja koji se grči pod njegovim nogama.

„Izvan sebe”, podsetila ga je blagim glasom. Ona sama videla je toliko događaja i mogućnosti čitavom dužinom staze mrtvih da se ništa od toga nije isticalo. Bila je mnogo bolja vidovnjakinja kad su njene dve prijateljice bile s njom: Kala da razvrsta njene utiske, i Mora da ih stavi u kontekst.

Činilo se da Adam ima potencijala u tom pogledu, mada je bio previše zelen da bi zamenio Moru – ne, smešno je uopšte tako to postaviti, rekla je Persefona sama sebi, prijatelje ne možeš zameniti. Mučila se da iznađe pravu reč. Koja nije zameniti.

Izbaviti. Da, naravno, to je ono što se nudi prijateljima. Da li je Mori potrebno izbavljenje?

Da se Mora nalazila tu na planini, Persefona bi možda znala odgovor na to pitanje. Ali da se Mora nalazila tu na planini, Persefoni ne bi trebao odgovor.

Duboko je uzdahnula.

Često bi uzdahnula.

„Vidim svašta.” Adamove obrve su se pomicale tako da odaju ili usredsređenost ili nesigurnost. „Ne samo jednu stvar. To je kao... kao one životinje u Ambarima. Vidim stvari... kako spavaju.”

„Sanjaju”, složila se Persefona.

Istog trenutka kad mu je skrenula pažnju na spavače, oni su se pojavili u prvom planu njene svesti.

„Troje”, dodala je.

„Šta troje?”

„Naročito to troje”, tiho je nastavila. „Da budu probuđeni. Oh, ne. Ne. Dvoje. Jedno ne treba da bude probuđeno.”

Persefona nikada nije bila sasvim načisto s pojmom šta je ispravno ili pogrešno. Ali u ovom slučaju, treći spavač je nesumnjivo bio *pogrešan*.

Nekoliko narednih minuta, ona i mladić – Adam, podsetila je samu sebe; veoma je teško smatrati bitnim imena data na rođenju – stajali su na istom mestu i osećali kako zmajeva linija protiče pod njihovim stopalima. Persefona je nežno i neuspešno pokušavala da pronađe svetlu nit Morinog bivstvovanja u zamršenoj predi energije.

Pored nje, Adam se ponovo vraćao unutar sebe, najviše zainteresovan, kao i obično, za ono što mu je ostajalo nepoznato: sopstveni um.

„Napolje”, podsetila ga je Persefona.

Adam nije otvorio oči. Reči su mu bile tako tihe da ih je vetar umalo uništio. „Ne želim da budem nepristojan, gospo, ali ne znam zašto je ovo vredno učenja.”

Persefona nije bila sigurna zašto on misli da bi tako razumno pitanje moglo biti neučtivo. „Kad si bio beba, šta je učinilo vrednim učenje da govoriš?”

„S kim učim da govorim?”

Bilo joj je drago što je smesta shvatio ideju.

„Sa svime”, odgovorila je.

IZMEĐU

Kalu je prenerazilo koliko je sranja Mora skupila u svojoj sobi u Lisičjoj ulici broj 300, a to je i rekla Blu.

Blu nije odgovorila. Razvrstavala je papire pod prozorom, glave usredsređeno nakrenute na jednu stranu. Iz

tog ugla, izgledala je potpuno isto kao njena majka, jedra i atletski građena, teško bi je bilo preturiti. Bila je čudnovato ljupka, uprkos tome što je tamnu kosu neravnomerno prikačila šnalicama po celoj glavi, i nosila majicu koju je prethodno napala blenderom. Ili možda upravo zbog toga. Kad je stigla toliko da stasa i prolepša se? A da uopšte ne poraste? Verovatno se to dešava devojkama koje žive samo na jogurtu.

„Jesi li videla ove?” upitala je Blu. „Stvarno su dobre.”

Kala nije bila sigurna šta to Blu gleda, ali joj je poverovala. Blu nije devojka koja bi delila lažne komplimente, čak ni svojoj majci. I mada jeste bila dobra, nije bila *fina*. Što je dobro, zapravo, jer su fini ljudi Kali išli na živce.

„Tvoja majka je vrlo talentovana žena”, procedila je. Ova zbrka oduzela joj je godine života. Kala je volela stvari na koje čovek može da se osloni: datoteke, mesece od trideset jednog dana, ljubičasti ruž za usne. Mora je volela haos. „Jedan od njenih talenata bio je u tome da me razdražuje.”

Kala je podigla Morin jastuk. Osećaji su je skolili sa svih strana. Odjednom je osetila gde je jastuk kupljen, kako ga je Mora nameštala pod vratom, broj suza izlivenih u jastučnicu, kao i sadržaj pet godina snova.

Zazvonio je vidovnjački telefon u susednoj sobi. Kalina koncentracija je isparila.

„Dodavola”, rekla je.

Njen dar bila je psihometrija – prostim dodiranjem mogla je da otkrije i poreklo predmeta i osećanja njegovog vlasnika. Ali ovaj jastuk bio je toliko često korišćen da je sadržavao previše uspomena koje je trebalo razvrstati. Da je Mora ovde, Kala bi lako mogla da izdvoji one korisne.

Ali da je Mora ovde, ne bi ni morala time da se bavi.

„Blu, dođi ovamo.”

Blu je dramatično spustila šaku na Kalino rame. Njen prirodni talenat pojačavanja vidovnjačkih sposobnosti smesta je pojačao Kalin dar. Videla je kako Moru njena

nada drži budnom. Osetila je otisak poludnevne brade gospodina Greja na jastučnici. Videla sadržaj Morinog poslednjeg sna: jezero mirno kao ogledalo i priliku nejasno poznatog čoveka.

Kala se podrugljivo osmehnula.

Artemus. Morin davno nestali bivši ljubavnik.

„Ima li čega?” upitala je Blu.

„Ničeg korisnog.”

Blu je tada naglo sklonila šaku, svesna da je Kala u stanju da pokupi jednaku količinu osećanja i od nje kao i od jastuka. Ali Kali nije trebala vidovnjačka moć da pogodi kako je Bluin razumni, prijatni izraz lica u suprotnosti s vatrom koja besni u njoj. Škola samo što nije počela, ljubav je visila u vazduhu, a Bluina majka nestala je još pre mesec dana, pošavši u nekakvu tajanstvenu ličnu potragu, i ostavivši za sobom svog novog dragana, plaćenog ubicu. Blu je bila poput uragana koji vreba na korak od obale.

Ah, Mora! – Kali se stegao želudac. *Rekla sam ti da ne ideš.*

„Dodirni ovo.” Blu je pokazala na veliku crnu činiju za čaranje. Nalazila se iskrenuta na tepihu, i niko je nije ni pipnuo otkako ju je Mora koristila.

Kala nije imala neko posebno mišljenje o čaranju, ili magiji ogledala, niti o bilo čemu što je imalo veze s probijanjem tajanstvenog etra prostora i vremena da bi se čovek samo zafrkavao s druge strane. Strogo govoreći, čaranje nije bilo opasno; radilo se prosto o meditiranju nad površinom nalik na ogledalo. Ali u praksi često je uključivalo i odvajanje duše od tela. A duša je lako lomljiv putnik.

Poslednji put kad su se Kala, Persefona i Mora petljale s magijom ogledala, slučajno su izazvale to da Niv, Morina polusestra, nestane.

Kala bar nikada nije volela Niv.

Ali Blu je bila u pravu. Činija za čaranje je verovatno mogla da pruži najviše odgovora.

„Dobro”, rekla je Kala. „Ali nemoj da me dodiruješ. Ne želim da ovo bude išta jače nego što već jeste.”

Blu je podigla šake uvis, kao da dokazuje da ne drži nikakvo oružje.

Kala je oklevajući dotakla ivicu činije i kroz njenu viziju se smesta zatalasala tama. Spavala je, sanjala. Padala kroz beskrajnu crnu vodu. Njena sopstvena verzija u ogledalu vinula se uvis, ka zvezdama. Metal joj se zario u obraz. Kosa joj je zapela za ugao usana.

Gde je Mora u svemu ovome?

U glavi joj je zapevao nepoznat glas, hrapav i suvoparan i rastegnut:

„Kraljice i kraljevi
Kraljevi i kraljice
Plavi ljiljan, ljiljan plavi
Krone i ptice
Mačevi i stvarčice
Plavi ljiljan, ljiljan plavi”

Iznenada se usredsredila.

Ponovo je bila Kala.

Sada je videla ono što je Mora videla: tri spavača – svetlog, tamnog, i onog između. Saznanje da se Artemus nalazi pod zemljom. Uverenost da iz tih pećina niko ne izlazi osim ukoliko ne bude izvučen. Shvatanje da su Blu i njeni prijatelji deo nečega mnogo većeg, nečega prostranog, nečega što se širi i polako budi...

„BLU!” zaurkala je Kala, jer je shvatila zašto su njeni napori odjednom urodili plodom.

I naravno, Blu joj je dodirivala rame, pojačavajući sve. „Zdravo.”

„Rekla sam ti da me ne dodiruješ.”

Blu nije izgledala kao da joj je žao. „Šta si videla?”

Kala je i dalje bila zaglavljena u toj drugoj svesti, kao u blatu. Nije mogla da se otrese osećaja da se sprema za borbu koju je, nekako, već jednom vodila.

Nije mogla da se seti da li je prethodni put u njoj pobedila ili ne.

ISPOD

Mora Sardžent imala je neprijatan osećaj da je vreme prestalo da radi. Ne da je prestalo da teče, ne. Samo da je prestalo da se kreće napred na onaj način za koji je ona navikla da misli da je „uobičajen”. Minuti koji se lepe na minute kako bi sastavili sate, a od njih dane i nedelje.

Počinjala je da podozreva kako možda koristi jedan te isti minut iznova i iznova.

To bi neke ljude možda uznemirilo. Neki ljudi to možda uopšte ne bi ni primetili. Ali Mora nije bila *neki ljudi*. S četrnaest godina počela je da sanja budućnost. S prvim duhom govorila je kad je imala šesnaest godina. S devetnaest je koristila gledanje na daljinu da vidi drugu stranu sveta. Vreme i prostor bili su kadica u kojoj se Mora sa uživanjem praćakala.

Znala je, dakle, da na svetu ima nemogućih stvari, ali nije verovala da se među njima nalazi i pećina u kojoj vreme stoji. Da li je ovde već sat vremena? Dva sata? Ceo dan? Četiri dana? Dvadeset godina? Baterije njene lampe nisu se istrošile.

Ali ako se vreme ovde ne pokreće napred, nikad se i neće istrošiti, zar ne?

Prelazila je snopom svetlosti baterijske lampe preko poda, pa sve do tavanice, dok je nastavljala da se šunja dalje tunelom. Želela je da ne razbije glavu, ali i da ne padne u provaliju bez dna, takođe. Već je zabasala u nekoliko dubokih lokvi, i njene izgrebane čizme već su bile hladne i natopljene.

Najgora od svega bila je dosada. Odrastanje u siromaštvu u Zapadnoj Virdžiniji naučilo je Moru da se izrazito oslanja samo na sebe, da stekne visok prag tolerancije na neudobnost i razvije osećaj za crni humor.

Ali ova jednoličnost.

Nije moguće ispričati vic kad ste sami.

Jedina naznaka da se vreme možda *nekuda* kreće, Mori je dolazila od toga što bi ponekad zaboravila koga ona to tačno traži ovde dole.

Moj cilj je Artemus, podsetila je samu sebe. Sedamnaest godina ranije dopustila je Kali da je ubedi kako je prosto pobegao. Možda je želela da bude ubeđena. Duboko u sebi, znala je da on čini deo nečega mnogo većeg. Zнала je da i ona sama jeste deo nečega većeg.

Verovatno.

Dosad je sumnja bila jedino što je u ovim tunelima pronašla. Ovo nije mesto koje bi Artemus, ljubitelj sunca, ikada izabrao. Imala je neku polovičnu predstavu o tome da bi neko poput Artemusa na ovakvom mestu umro. Počela je da je grize savest zbog poruke koju je ostavila. Manje-više, glasila je ovako:

Glendover je pod zemljom. I ja sam.

U tom trenutku osećala se prilično lukavo; poruka je trebalo da izazove bes i nadahnuće, u zavisnosti od toga ko je pročitа. Naravno, napisala ju je misleći da će se vratiti već sledećeg dana.

Sada ju je ponovo sastavljala u mislima:

Idem u bezvremene pećine da tražim bivšeg dečka. Ukoliko vam se učini da ću propustiti Bluinu maturu, pošaljite pomoć.

P.S. Pita nije obrok.

Nastavila je dalje. I ispred i iza nje bilo je mračno kao u rogu. Zrak iz njene baterijske lampe osvetljavao je po-jedinosti: zatupaste stalaktite na neravnoj tavanici. Voda se presijavala na zidovima.

Ali nije se izgubila, pošto je zapravo uvek imala samo jedan jedini izbor: dublje i dublje.

I dalje se nije plašila. Treba mnogo toga da bi se uplašio neko ko se igrao vremenom i prostorom kao u kadi- ci s vodom.

Oduprevši se o stalagmit klizav od blata, Mora se pro- vukla kroz uzak prolaz. Prizor s druge strane je bio zbu- njujuć. Tavanica je bila sva u šiljcima; pod je bio sav u šiljcima; prostor je bio beskrajan; bio je nemoguć.

A onda je majušna kapljica vode namreškala sliku, u trenutku narušivši iluziju. Bilo je to podzemno jezero. Na tamnoj površini odražavali su se zlatni stalaktiti s tava- nice, zbog čega je izgledalo kao da istovetan broj stalag- mita štrči uvis s dna jezera.

Pravo dno jezera bilo je skriveno. Voda je mogla biti duboka pet centimetara, pola metra, mogla je da bude bez dna.

Ah. Dakle tu je, napokon. Sanjala je ovo. I dalje nije bila baš uplašena, ali joj je srce nelagodno preskakalo.

Mogla bih prosto da se vratim kući. Znam put.

Ali ako je gospodin Grej bio spreman da rizikuje ži- vot zbog onoga što želi, sigurno i ona može da bude toli- ko hrabra. Pitala se da li je preživeo. Iznenadilo ju je koli- ko se očajnički nadala da jeste.

Ponovo je napisala onu poruku u svojoj glavi.

Idem u bezvremene pećine da tražim bivšeg dečka. Ukoliko vam se učini da ću propustiti Bluinu maturu, pošaljite pomoć.

P.S. Pita i dalje nije obrok.

P.P.S. Ne zaboravite da treba promeniti ulje u automobilu.

P.P.P.S. Potražite me na dnu jezera-ogledala.

Glas joj je šaputao u uvetu. Neko iz budućnosti, ili pro- šlosti. Neko mrtav ili živ ili usnuo. Nije to bio zaista šapat,

shvatila je Mora. Glas je bio prosto promukao. Glas nekoga ko je već dugo uzalud dozivao.

Mora je umela dobro da sluša.

„Možeš li da ponoviš?” upitala je.

Šapat se ponovo začuo: „*Pronađi me.*”

Nije to bio Artemus. Bio je to neko drugi ko se izgubio, ili se upravo gubio, ili će se tek izgubiti. U ovim pećinama vreme nije išlo pravolinijski; vreme je bilo jezero-ogledalo.

P.P.P.P.S. Ne budite trećeg spavača.

„Misliš li da je ovo zaista stvarno?” upitala je Blu. Sedeli su među nabreklih hrastovima pod ukradenim letnjim nebom. Korenje i stenje izbilo je kroz vlažnu zemlju oko njih. Treperavi vazduh nije bio ni nalik oblačnom i prohladnom jesenjem danu koji su upravo napustili. Žudeli su za letom, pa im je Svevoda dala leto.

Ričard Genzi Treći ležao je nauznak, zagledan u maglovito toplo plavetnilo iznad granja. Ispružen tako, u svojim pantalonama kaki boje i limunžutom džemperu s ve-izrezom, izgledao je kao trom, malaksao, raskošan potomak šume koja ga okružuje. „Šta je stvarno?”

„Možda smo došli ovamo i zaspali, i sad svi isto sanjamo”, odvratila je Blu.

Znala je da to nije istina, ali je bilo istovremeno utešno i uzbudljivo zamišljati da su tako povezani, da Svevoda predstavlja nešto na šta su svi pomislili kad su zavrшили oči.

„Znam kad sanjam, a kad sam budan”, rekao je Ronan Linč. Ako je sve oko Genzija bilo otupljeno i organsko, izbledele i istorodno, Ronan je bio oštar i taman i neskladan, i primetno se isticao naspram šume.

„Znaš li?” upitao ga je Adam Periš, u pohabanom masnom kombinezonu, privukavši kolena do brade.

Ronan se oglasio ružnim zvukom koji je predstavljao ili nipodaštavanje ili razdraganost. On je bio poput Svevode: stvarao je snove. Ukoliko nije znao razliku između

buđenja i spavanja, to je bilo samo zato što ta razlika nje-
mu nije bila bitna.

„Možda sam tebe odsanjao”, rekao je.

„Hvala ti za pravilne zube, u tom slučaju”, odgovorio
je Adam.

Oko njih, Svevoda je brujala i žamorila od života. Pre-
letale su ih ptice koje van šume nisu postojale. Negde u
blizini voda se prelivala preko stenja. Drveće je bilo veli-
čanstveno i staro, obraslo mahovinom i lišajima. Možda
upravo zato što je znala da je šuma svesna, Blu je pomi-
slila kako *izgleda* mudro. Kad bi pustila misli da joj do-
voljno daleko odlutaju, gotovo je mogla osetiti kako je
šuma sluša. Bilo je to teško objasniti; poput onog osećaja
da vam neko drži ruku tik iznad kože, iako je ne dodiruje.

„Moramo zaslužiti poverenje Svevode pre nego što
uđemo u pećinu”, rekao je Adam.

Blu nije razumela šta Adamu znači to što je tako po-
vezan sa šumom, to što je obećao da će biti njene ruke i
oči. Podozrevala je da ni sâm Adam ponekad to ne razu-
me. Ali vođeni njegovim savetom, vraćali su se ponovo i
ponovo u šumu, šetali između drveća, pažljivo istraživa-
li, ne uzimajući ništa. Obilazili su oko pećine koja možda
u sebi krije i Glendovera – i Moru.

Mamu.

Poruka koju je ostavila pre mesec dana nije ukaziva-
la na to kad je nameravala da se vrati. Nije ukazivala na
to da li je uopšte nameravala da se vrati. Tako da nije bi-
lo moguće zaključiti da li je i dalje nema zato što je upala
u neku nevolju, ili zato što ne želi da se vrati kući. Da li i
drugim ljudima majke nestaju kroz rupe u zemlji kad ih
uhvati kriza srednjih godina?

„Ja ne sanjam”, rekao je Noa Černi. Bio je mrtav, tako
da verovatno nije ni spavao. „Tako da mislim da sigurno
jeste stvarno.”

Stvarno, ali njihovo, samo njihovo.

Lenčarili su još nekoliko minuta, ili sati, ili dana – šta
je vreme uopšte predstavljalo ovde!

Nešto dalje od njih, Ronanov mlađi brat, Metju, čavrljao je sa Aurorom, njihovom majkom, srećan zbog ove posete. Oboje su bili zlatokosi i anđeoskog izgleda, oboje su izgledali kao da ih je ovo mesto izumelo. Blu je žarko želela da mrzi Auroru zbog njenog porekla – jer ju je njen suprug bukvalno odsanjao – a i zato što je imala rasion pažnje i intelektualnu snagu jednog šteneta. Ali bila je toliko draga i vedra, i neodoljivo očaravajuća – isto kao i njen najmlađi sin.

Ona ne bi napustila svoju ćerku tik pred početak poslednje godine srednje škole.

Blu je, zapravo, u vezi s Morinim nestankom najviše ljutilo to što nije znala treba li da je muči briga ili srdžba. Neobuzdano se kolebala između to dvoje, i naizmenično bi ili izgorela ili ne bi ništa osećala.

Kako je mogla da mi to sada priredi?

Blu je prislonila obraz na stenu obraslu toplom mahovinom, trudeći se da održi misli prijatnim i uravnoteženim. Ista sposobnost koja je pojačavala vidovnjaštvo, takođe je izoštravala i neobičnu magiju Svevode, a Blu nije želela da izazove novi zemljotres ili da pokrene stampedo.

Umesto toga, počela je da razgovara s drvećem.

Razmišljala je o tome šta ptice pevaju – šta misle ili žele, za čim čeznu ili o čemu sanjaju. Bila je to misao okrenuta na stranu, poput vrata odškrnutih u njenom umu. Postajalo joj je sve lakše da odredi kad to radi kako treba.

Iznad nje neka čudna ptica piskavo je i nemelodično začurlikala.

Razmišljala je o mislima, željama, čežnjama, snovima lišća koje šuști.

Nad njenom glavom drveće je utišavalo svoje lišće, obrazujući nejasne, šaputave reči. *Avide audimus*.*

Razmišljala je o prolećnom cvetu. O ljiljanu, plavom poput njenog imena.

* „Željno slušamo.” (lat.)

Plava latica besciljno joj je dolebdela u kosu. Sledeća joj je pala na nadlanicu, kliznuvši joj niz zglob kao poljubac.

Genzi je otvorio oči kad su mu se latice nežno spustile na obraze. Razdvojio je usne, u čudu, i jedna mu je završila pravo u ustima. Adam je iskrenuo vrat da posmatra cvetnu mirisnu kišu kako pada oko njih, usporenim pokretima leptira od plaveti.

Blu je osetila kako joj se srce rasprskava od neobuzdane radosti.

Stvarno je, stvarno je, stvarno je...

Ronan se zagledao u Blu, kroz sužene kapke. Nije skrenula pogled.

Bila je to igra koju je ponekad igrala s Ronanom Linčom: ko će prvi da obori pogled.

Uvek je bilo nerešeno.

Promenio se preko leta, i sada se Blu osećala manje neravnopravno u njihovoj grupi. Ne zato što je iole bolje poznavala Ronana – već zato što je imala utisak da ga Genzi i Adam sada slabije poznaju. Sve ih je izazvao da ga ponovo upoznaju.

Genzi se podigao na laktove; latice su se sručile s nje ga kao da se upravo probudio iz dugačkog sna. „U redu. Mislim da je vreme. Linče?”

Podigavši se na noge, Ronan je otišao i naglo se zaustavio pored majke i brata; Metju, koji je mlatio rukama kao razigrana mečka, naglo se ukočio. Aurora je potapšala Ronana po ruci, što je Ronan dozvolio.

„Diži se”, obratio se Metjuu. „Vreme je da krenemo.”

Aurora se blago osmehnula svojim sinovima. Ona će ostati ovde, u Svezodi, radeći šta god da snovi rade kad nema nikoga da ih vidi. Blu se ne bi iznenadila ako bi ona zaspala istog trenutka kad napusti šumu; bilo je nemoguće zamisliti da Aurora postoji u stvarnom svetu. Još je manje moguće bilo zamisliti da neko odrasta s takvom majkom.

Moja majka ne bi tek tako otišla zauvek. Zar ne?

Ronan je dlanovima obujmio Metjuovo lice, pritisnuvši mu plave kovrdže, nateravši ga da ga gleda pravo u oči. „Idi i čekaj u kolima”, rekao je. „Ako se ne vratimo do devet, pozovi Bluinu kuću.”

Metju je imao prijatan i nimalo uplašen izraz lica. Njegove oči su bile iste nijanse plave boje kao i Ronanove, ali beskrajno nedužnije. „Kako da znam koji je broj?”

Ronan je nastavio da drži glavu svog brata. „Metju. Usredsredi se. Pričali smo o ovome. Hoću da razmišljaš. Kaži mi: kako ćeš znati koji je broj?”

Njegov mlađi brat se malo nasmejavao i potapšao po džepu. „Oh, tačno. Upisan je u tvom telefonu. Sad se sećam.”

„Ostaću s njim”, smesta se ponudio Noa.

„Kukavice”, nezahvalno je odvratio Ronan.

„Linče”, rekao je Genzi. „To je dobra ideja, Noa, ako misliš da možeš.”

Noi, pošto je duh, bila je potrebna spoljašnja energija da bi ostao vidljiv. I Blu i zmajeva linija su moćne baterije; čekanje u automobilu parkiranom u blizini trebalo bi da bude sasvim dovoljno. Ali ponekad nije energija bila to što Noi nedostaje – već osećaj hrabrosti.

„Biće on dobro”, rekla je Blu, nežno munuvši Nou u mišicu.

„Biću ja dobro”, ponovio je Noa.

Šuma je čekala, slušala, šuštalala. Rub neba bio je mnogo sivlji nego plavetnilo neposredno iznad njih, kao da je pažnja Svevode bila tako čvrsto usmerena na njih da je stvarni svet sada mogao da se nametne.

Na ulazu u pećinu, Genzi je progovorio. „*De fumo in flammam.*”

„Iz dima u vatru”, preveo je Adam zarad Blu.

Pećina. Pećina.

U Svevodi je sve bilo magično, ali pećina je bila neobična zato što nije postojala onda kad su otkrili šumu. Ili možda jeste postojala, ali na nekom drugom mestu.

„Provera opreme”, rekao je Genzi.

Blu je istresla sve iz svog pohabanog ranca. Po tlu su se rasuli kaciga (biciklistička, polovna), štitnici za kolena (od rolera, polovni) i baterijska lampa (minijaturna, polovna), kao i ružičasti nož skakavac. Kad je počela da sve to ređa na sebe, Genzi je ispraznio svoju torbu pored nje. U njoj se nalazio šlem (ulubljen, polovan), štitnici za kolena (ulubljeni, polovni), baterijska lampa (glomazna, polovna), kao i nekoliko namotaja novog konopca, sigurnosni pojas za penjanje, gomila klinova sa alkama i aluminijumskih karabinera.

I Blu i Adam su netremice posmatrali Genzijevu polovnu opremu. Činilo se nemoguće da bi Ričard Genzi Treći uopšte pomislio da kupi nešto što nije novo-novcato.

Nesvestan njihovih pomnih pogleda, Genzi je bez ikakvog napora veštim čvorom pričvrstio karabiner za konopac.

Blu je sinulo za trenutak pre nego Adamu. Oprema je bila korišćena zato što ju je Genzi koristio.

Ponekad nije bilo lako setiti se da je on imao život i pre nego što su ga upoznali.

Genzi je počeo da odmotava duži sigurnosni konopac. „Kao što smo razgovarali. Svi smo vezani, cimnite tri puta ako ste i *najmanje* u frci. Usklađivanje satova?”

Adam je proverio svoj krš od sata. „Ne radi.”

Ronan je proverio svoj skupi crni sat i odmahnuo glavom.

I mada to nije bilo neočekivano, Blu se ipak osetila uznemireno, kao papirni zmaj koji odnosi vetar.

Genzi se namrštio kao da deli njene misli. „Ne radi ni moj telefon. Ronane, može.”

Dok je Ronan uzvikivao nešto na latinskom, Adam je šapatom prenosio prevod Blu: „Da li je za nas bezbedno da uđemo?”

I da li je moja majka i dalje unutra?

Odgovor je stigao u obliku šuštanja lišća i grlenog škripanja, mnogo neumerenijeg nego glasovi koje je Blu ranije čula. „*Greywaren semper est incorruptus.*”

„Uvek bezbedno”, hitro je preveo Genzi, nestrpljiv da pokaže kako nije potpuno beskoristan kad dođe do latin-skog. „Sivoslutnik je uvek bezbedan.”

Sivoslutnik je bio Ronan. Šta god da su oni značili ovoj šumi, Ronan joj je značio više.

Adam se zamislio. „*Incorruptus*. Nikad ne bih pomislio da bi neko upotrebio tu reč da opiše Linča.”

Ronan je imao zadovoljan izraz lica, onoliko koliko bi to mogla imati zmija otrovnica kućni ljubimac.

Šta želite od nas? – pitala se Blu dok su ulazili. Kako nas vidite? Samo četiri tinejdžera koji se šunjaju drevnom šumom.

Neposredno iza ulaza u pećinu nalazila se neobično tiha prostorija sa zemljanim podom. Zidovi su joj bili od stena i zemlje, korenja i krede, i sve je imalo boju Adamove kose i kože. Blu je dodirnula kolebljivo svijenu paprat, poslednje zelenilo pre nego što je iščilela svetlost sunca. Adam se okrenuo, osluškujući, ali čuo se samo prigušen, uobičajen odjek njihovih koraka.

Genzi je uključio lampu na šlemu. Svetlost je jedva probijala tamu sve užeg tunela.

Neko od mladića je pomalo drhtao. Blu nije znala da li je to bio Adam ili Ronan, ali osetila je kako se trese kono-pac zakačen za njen pojas.

„Voleo bih da smo ipak povelu Nou”, odjednom je progovorio Genzi. „Ulazimo. Ronane, ne zaboravi da postavljaš oznake za pravac dok budemo išli. Računamo na tebe. Nemoj samo da zuriš u mene. Klimni kao da si me razumeo. Dobro. Znaš šta? Daj ih Džejn.”

„Molim?” Ronan je zvučao iznevereno.

Blu je prihvatila oznake – okrugle plastične diskove s nacrtanim strelicama. Nije ni shvatala koliko je nervozna sve dok ih nije uzela u ruku; prijalo joj je što sada ima na šta da se usredsredi.

„Ronane, ti počni da zviždiš, ili da pevaš, može i bez reči, tako da pratiš proticanje vremena”, rekao je Genzi.

„Mora da me zajebavaš”, odgovorio je Ronan. „Ja da pevam!”